

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/112/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010145
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010145.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XXXX XXXX v A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu HOPE - POMOC ODSÚDENÝM o. z., so sídlom Hlavná 4/12, Štvrtok na Ostrove, na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 27. marca 2023, č. k. 35PP/6/2023-75, na neverejnom zasadnutí konanom 22. augusta 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušuje.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona sa návrh HOPE - POMOC ODSÚDENÝM o. z., so sídlom Hlavná 4/12, Štvrtok na Ostrove, na podmiennečné prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/10/2018, zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 27. marca 2023, č. k. 35PP/6/2023-75, podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), § 66 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne pod sp. zn. 2To/10/2018. Zároveň odsúdenému určil podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov a súčasne mu nariadil aj probačný dohľad vo výmere 36 mesiacov. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. s odkazom na § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. odsúdenému uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

2. Podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody okresný súd odôvodnil tým, že u neho boli kumulatívne splnené všetky tri zákonné podmienky. Odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody. Vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. V hodnotení riaditeľa ÚVTOS neboli konštatované žiadne negatívne zistenia v súvislosti so správaním odsúdeného v ústave. Počas výkonu trestu bol opakovane odmeňovaný (14-krát). Okrem toho pozornosť okresný súd venoval aj tomu, že odsúdený nerezignoval a vzorne sa správal aj potom, čo boli jeho predchádzajúce žiadosti o podmiennečné prepustenie zamietnuté, o čom svedčia naďalej pozitívne hodnotenia a posledná disciplinárna odmena udelená 21. februára 2023. Aj táto skutočnosť svedčala o zámere odsúdeného polepšiť sa.

2.1. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia ďalej uviedol, že odsúdený sa nachádza vo výkone trestu už po tretíkrát, pričom jeho predchádzajúce odsúdenia sa týkali trestných činov ublíženia

na zdraví, vydierania, výtržníctva a majetkových trestných činov (krádež, lúpež). Pohľad na trestnú minulosť odsúdeného ho tak kvalifikuje skôr do skupiny recidivistov, ktorí šancu na zhovievavosť opakovaním trestnej činnosti a neponaučením sa z miernejších foriem potrestania premeškali. Okresný súd však neskúmal výlučne trestnú minulosť odsúdeného, ale zameril sa aj na to, do akého prostredia by sa odsúdený vrátil, aká je šanca na to, že bude viesť riadny život, aký je jeho postoj k tomu, čo spáchal, teda to, či je u neho vzhľadom na tieto okolnosti predpoklad, že sa opätovne nedopustí trestnej činnosti, napriek svojej minulosti.

2.2. U odsúdeného sa podľa názoru okresného súdu preukázali viaceré pozitívne faktory, ktoré viedli k záveru, že prognóza vedenia riadneho života je priaznivá. V prvom rade okresný súd zohľadnil priaznivé rodinné prostredie, do ktorého by sa odsúdený vrátil s tým, že podpora jeho rodiny bola prezentovaná tak písomným vyhlásením, ako aj prítomnosťou matky na verejnom zasadnutí. Rovnako okresný súd zohľadnil aj to, že počas niekoľkoročného výkonu trestu si odsúdený doplnil a riadne ukončil vzdelanie, čím získal kvalifikáciu na to, aby si prostriedky na svoju obživu zabezpečoval zákonne a riadnym spôsobom. Ďalej zohľadnil aj celkový kritický postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti v minulosti a zámer odsúdeného viesť riadny život, ktorý posúdil ako poctivý. V neposlednom rade bola zohľadnená aj skutočnosť, že odsúdený vykonáva svoj trest v ústave s najnižším stupňom stráženia, pričom počas niekoľkoročného výkonu trestu preukázal polepšenie. Riadne správanie preukázal nielen pracovným zaradením ale aj tým, že sa podieľal na organizácii a vedení života v ústave ako člen oddielovej samosprávy. Tento postoj si zachoval aj napriek opakovaným zamietavým rozhodnutiam o jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie. Prihliadol aj na charakter spáchanej trestnej činnosti, podiel účasti odsúdeného na jej spáchaní, priznanie sa a oľutovanie trestnej činnosti už na hlavnom pojednávaní a kritický postoj odsúdeného k jeho trestnej minulosti, dĺžku doteraz vykonaného trestu, ako aj ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody.

2.3. Pokiaľ ide o pobyt odsúdeného na slobode okresný súd bol toho názoru, že k tomu treba pristupovať s istou opatnosťou, ktorá sa prejavila v určení skúšobnej doby v trvaní 5 rokov, pričom okresný súd považoval za potrebné uložiť odsúdenému aj probačný dohľad s povinnosťou zamestnať sa alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie tak, aby sa minimalizovalo riziko novej recidívy, keďže nedostatok vzdelania a tým obmedzené možnosti legálneho zdroja príjmov boli zjavne v minulosti jedným z príčin spáchania skutku, za ktorý bol odsúdený právoplatne uznaný za vinného.

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa odsúdený po porade s obhajcom vzdal práva na podanie sťažnosti, rovnako tak navrhovateľ HOPE - POMOC ODSÚDENÝM o. z., so sídlom Hlavná 4/12, Štvrtok na Ostrove (ďalej len občianske združenie), no prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor) zahlásil sťažnosť.

4. Podanú sťažnosť prokurátor odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu 19. mája 2023.

4.1. V sťažnosti prokurátor uviedol, že napadnuté uznesenie je nesprávne z dôvodu nenaplnenia všetkých zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie vyplývajúcich z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. U odsúdeného síce možno konštatovať splnenie tzv. prvej materiálnej podmienky (t. j. že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie), avšak so závermi okresného súdu ohľadom tzv. druhej materiálnej podmienky (t. j. že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život) sa nemožno stotožniť.

4.2. Pri hodnotení splnenia druhej materiálnej podmienky vystupuje do popredia predovšetkým trestná minulosť odsúdeného, ktorá umožňuje reflektovať, aký bol vplyv jednotlivých odsúdení na ďalší spôsob života odsúdeného. Odsúdený bol doposiaľ šesťkrát súdne trestaný. Z popisu trestnej činnosti odsúdeného, za páchanie ktorej bol právoplatne odsúdený, možno ustáliť, že bol uznaný za vinného:

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 13. februára 2008, sp. zn. 2T 67/2007 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. (za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, 4 mesiace a 17 dní),

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 27. marca 2012, sp. zn. 1T 98/2009 pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 Tr. zák. (za čo mu bol uložený podmiennečný trest odňatia slobody, z ktorého sa osvedčil),

- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 23. júla 2015, sp. zn. 4T 118/2015 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. (za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov),

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 10. februára 2007, sp. zn. 46T 60/2016 pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. (za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky),

- rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T 117/2017 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. (za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov),

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo 17. októbra 2019, sp. zn. 3T 155/2017 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (v tomto prípade bolo upustené od uloženia súhrnného trestu).

V tomto smere prokurátor poukázal primárne na chronológiu trestnej činnosti odsúdeného, a to v kontexte uznesenia Okresného súdu Trnava z 26. septembra 2022, sp. zn. 8PP/25/2022, ktorým bol zamietnutý návrh občianskeho združenia o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo 14. apríla 2022, sp. zn. 5Tos/47/2022, ktorým bola zamietnutá žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

4.3. Odsúdený bol až v piatich prípadoch odsúdený za násilnú trestnú činnosť, teda ide o špeciálneho recidivistu. Bol mu opakovane ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody, celkom štyrikrát (vrátane aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody), čo zásadným spôsobom spochybňuje tvrdenia o zmene spôsobu života. Pozornosť je potrebné venovať primárne tomu, že odsúdený potom, ako už mal vykonaný nepodmienečný trest uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 13. februára 2008, sp. zn. 2T 67/2007, a potom ako 6. marca 2016 vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 23. júla 2015, sp. zn. 4T 118/2015 sa dopustil 26. októbra 2016 ďalšieho trestného činu, za ktorý aktuálne vykonáva trest uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, sp. zn. 2To 10/2018. Teda napriek tomu, že odsúdený už v tom čase vykonal dva nepodmienečné tresty odňatia slobody za inú násilnú trestnú činnosť, sa dopustil zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Ani predchádzajúce odsúdenia nemali na osobnosť odsúdeného žiadny prevýchovný účinok, pričom pokračoval v páchaní ďalšej závažnej trestnej činnosti.

4.4. Skutočnosť, že si odsúdený doplnil vzdelanie, resp. spôsob správania odsúdeného v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody vypovedá primárne o schopnostiach odsúdeného prispôbiť sa podmienkam výkonu trestu a nijako nesvedčí o tom, že je možné od neho s odkazom na predchádzajúce odsúdenia očakávať vedenie riadneho života. Rovnako konštatovanie obsiahnuté v napadnutom uznesení spočívajúce v tom, že si odsúdený aj napriek opakovaným zamietavým rozhodnutiam o žiadostiach o podmiennečné prepustenie zachoval riadne správanie v ústave, nijako nepreukazuje dôvodnosť očakávania vedenia riadneho života. V tomto smere je neopomenuteľné i to, že žiadosť o podmiennečné prepustenie bola opakovane podaná zo strany občianskeho združenia. Pomerne krátke časové obdobie, ktoré uplynulo od ostatného zamietnutia návrhu na podmiennečné prepustenie vo vzťahu k odsúdenému nemôže poskytnúť dostatočný záver o tom, že u odsúdeného prišlo k splneniu druhej materiálnej podmienky, resp. že by sa zásadným spôsobom mohli zmeniť závery, ktoré boli obsiahnuté vo vyššie uvedených rozhodnutiach Krajského súdu v Trnave zo 14. apríla 2022 a Okresného súdu Trnava z 26. septembra 2022.

4.5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti (špeciálna recidíva, opakované nepodmienečné tresty odňatia slobody s rastúcou závažnosťou trestných činov spáchaných po ich vykonaní) bol prokurátor toho názoru, že dokazovaním neboli zistené také skutočnosti, ktoré by s dostatočnou úrovňou kvality a na dostatočne objektívnom podklade, umožňovali formulovať racionálnu prognózu, že odsúdený bude viesť v prípade podmiennečného prepustenia na slobode riadny život, preto navrhol, aby Krajský súd v Trnave podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu a aby rozhodol vo veci sám tak, že návrh občianskeho združenia o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, sp. zn. 2To 10/2018, zamietne.

5. K sťažnosti prokurátora sa vlastnoručným písomným podaním vyjadril odsúdený, ktoré bolo doručené okresnému súdu 27. júna 2023.

5.1. Odsúdený namietal, že prokurátor prognózu vedenia riadneho života posudzoval iba na základe jeho minulosti. Lutuje svoju trestnú činnosť a za svoje chyby pyká a nerozumie, prečo by mal dostávať dvojité trest, t. j. automatické zamietnutie podmiennečného prepustenia. Pri prognóze vedenia riadneho života sa táto vzťahuje na budúcnosť, k dobe po jeho eventuálnom prepustení a jej nedostatok nemožno usudzovať výlučne na základe minulosti. Úsudok o naplnení, či nenaplnení tejto podmienky, by mal byť založený na zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho dlhého pôsobenia vo výkone trestu, na jeho snahu o nápravu a zmenu jeho budúcnosti, na osobných sociálnych pomeroch, v ktorých sa po prepustení

z výkonu trestu ocitne, a to pri zväžení možnosti podrobiť sa prípadným ďalším opatreniam v skúšobnej dobe.

5.2. Tým, že prokurátor tvrdí, že v minulosti nevyužil príležitosť, ďalšia mu už daná nebude, tým vytvára špeciálnu, nezákonnú a prísnejšiu úpravu podmieneného prepustenia pre viackrát trestané osoby. Prokurátor porušuje právo na spravodlivý proces a predvídateľnosť právnej úpravy trestného postihu, teda zásady právnej istoty a zákaz ľubovôle v oblasti trestania. Žiadal, aby boli zohľadnené nové poznatky o jeho osobe, osobný rast, stav nápravy, prostredie a rodinné zázemie. Nemala by mu byť odopretá šanca len na základe minulosti. Tým sa automaticky vylučuje jeho prepustenie. Sám prokurátor tvrdí, že vidí snahu, veľkú zmenu a jeho polepšenie. Každý sa dokáže zmeniť. Na základe uvedeného žiada, aby bola sťažnosť prokurátora zamietnutá.

5.3. Ďalej odsúdený uviedol, že vo výkone trestu je už 6,7 roka - 79 mesiacov, čo je veľmi dlhá doba, počas ktorej si uvedomil závažnosť svojho konania, ktoré oľutoval. Je to dlhá doba čo je odlúčený od svojej rodiny. Od začiatku trestu sa snaží urobiť maximum, aby už nepáchal trestnú činnosť, aby sa nikdy nevrátil do výkonu trestu a nebol na hanbu rodine a jeho okoliu a aby na slobode žil slušne. Na slobode sa zamestná a bude vychovávať syna. Počas výkonu trestu si jasne uvedomil, kam má jeho život smerovať, vedel, že musí zmeniť seba samého, ale musí to urobiť krok po kroku. Počas výkonu trestu absolvoval protialkoholické a protitoxikomanické liečenie, ktoré úspešne dokončil s výbornými výsledkami a hodnotením. Po celý výkon trestu pracuje, má kladný prístup ku všetkým pracovným povinnostiam. Pristupuje kladne ku všetkým druhom manuálnych prác a jeho pracovná morálka je pozitívne hodnotená. Osvojil si pracovné návyky, a preto sa aj na slobode zamestná. Má v ponuke viacero pracovných príležitostí, ktoré mu ponúka jeho rodina aj občianske združenie. Čo sa týka rozvoja jeho osobnosti venuje sa vzdelávaniu, prihlásil sa a bol prijatý na štúdium Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Trnave, v zriadenej detašovanej triede v ústave, v trojročnom študijnom odbore „kuchár“ a v roku 2021 štúdium úspešne dokončil výborným prospechom a výučným listom. Otvorilo sa mu tak viacero príležitostí na získanie zamestnania. Absolvoval aj kurz anglického jazyka a vzdeláva sa aj sám čítaním dostupnej literatúry a v jazykoch ako samouk. Pracoval 6 rokov na pracovisku Terminals. Na oddiely bol pred 4 rokmi zvolený do funkcie oddielovej samosprávy pre úsek DAP (má na starosti disciplínu a poriadok 80 odsúdených na oddiely). Funkciu si zodpovedne plní dodnes.

5.4. Ku všetkým pracovníkom ZVJS a odsúdeným sa správa slušne, s rešpektom, nápomocne, povinnosti si spoľahlivo plní. Doposiaľ bol 14-krát disciplinárne odmenený, potrestaný nebol ani jediný raz. Všetci spolu odsúdení sú už na slobode. Je si plne vedomí aký postih mu hrozí, keď nebude dodržiavať nariadenia okresného súdu, a preto čestne vyhlasuje, že všetky nariadenia dodrží, pravidelne sa bude hlásiť u probačného a mediačného úradníka, zamestná sa.

6. K sťažnosti prokurátora sa písomným podaním doručeným okresnému súdu 4. júla 2023 vyjadrilo aj občianske združenie prostredníctvom predsedu C. D. (ďalej len predseda OZ). Vo vyjadrení uviedlo, že sťažnosť prokurátora považuje za nedôvodnú. To, že prokurátor nesúhlasí s rozhodnutím okresného súdu nie je dôvodom na podanie opravného prostriedku proti uzneseniu okresného súdu. S napadnutým uznesením sa plne stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje. Občianske združenie ponúklo za odsúdeného záruku, ktorú okresný súd vyhodnotil ako postačujúcu. Táto záruka dostatočne kompenzuje prípadnú obavu zo strany súdu/prokurátora vo vzťahu k prognóze vedenia riadneho života. Trestnú minulosť odsúdeného netreba bagatelizovať, avšak toto jediné nespĺnené kritérium odsúdeného isto nediskvalifikuje pre možnosť byť podmiennečne prepustený. V tomto prípade totiž podmiennečným prepustením nebude zmarený účel trestu. Podmiennečné prepustenie je pokračovaním resocializačného procesu. Navrhol preto, aby sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť,

7. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti prokurátora 12. júla 2023.

8. Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo

ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

9. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podal prokurátor sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť bola podaná voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, podala ju osoba oprávnená - prokurátor a v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že sťažnosť prokurátora je v celom rozsahu dôvodná.

10. Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd zistil, že odsúdený bol na termín verejného zasadnutia riadne a včas predvolaný a občianske združenie bolo o verejnom zasadnutí, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie, riadne a včas upovedomené, verejného zasadnutia sa obaja zúčastnili, teda mali možnosť vyjadriť sa k predmetu konania. Zároveň okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

11. Okresný súd však na základe takto riadne vykonaného dokazovania dospel k záveru, ktorý krajský súd nepovažuje za správny a zákonný.

12. Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák., ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

13. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju 22. januára 2022 splnil, avšak okresný súd pre splnenie formálnej podmienky nesprávne zohľadnil len odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/10/2017. Presnejšie totiž povedané, odsúdený musel vykonať pomernú časť z postupne uložených trestov, lebo od 27. februára 2017 si nepretržite až doposiaľ odpykáva postupne dva tresty odňatia slobody, konkrétne

- od 27. februára 2017 do 26. apríla 2018 vykonával trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 46T/60/2016 a

- od 26. apríla 2018 do 22. januára 2025 vykonáva trest odňatia slobody vo veci Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 10. októbra 2017, sp. zn. 1T/117/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/10/2017.

14. Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností, krajský súd konštatuje, že aj tu okresný súd správne s poukazom na obsah hodnotenia riaditeľa ústavu ustálil, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Jeho správanie bolo na požadovanej úrovni. Doposiaľ bol 14-krát disciplinárne odmenený. Ciele stanovené programom zaobchádzania teda plnil.

15. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil so sťažnostnými námietkami prokurátora o jej nesplnení, nakoľko

od odsúdeného vzhľadom na jeho osobu a kriminálnu minulosť nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

16. Na úvod je potrebné poukázať na to, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, daný postup je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy, pričom takou okolnosťou je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného.

Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Očakávaná správa sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmienenom prepustení vyvodzuje iba predpoklady a očakávaná, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklonky odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Súd môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodí príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia.

17. V ďalšom je potrebné poukázať na fakt, že odsúdený už v minulosti žiadal o podmienené prepustenie z aktuálne vykonávaného trestu, avšak jeho žiadosť bola uznesením Okresného súdu Trnava z 9. marca 2022, č. k. 5PP/4/2022-60 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 14. apríla 2022, sp. zn. 5Tos/47/2022, zamietnutá. Krajský súd vtedy v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že „...Podľa názoru sťažnostného súdu, prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní nebral dostatočne do úvahy skutočnosti, ktoré vyplývajú z trestnej minulosti odsúdeného a na druhej strane zdôraznil najmä vzorné správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody... je potrebné brať do úvahy pri rozhodovaní, aká prognóza vedenia života odsúdeného po prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, sa dá reálne očakávať. Odsúdený sa skutočne vo výkone trestu odňatia slobody dosiaľ správal vzorne a udržuje sociálny kontakt so svojou rodinou, ktorý by mohol napomôcť pri jeho resocializácii po prepustení na slobodu. Chybou záverov prvostupňového súdu je, že sa bez potrebnej miery opatrnosti spoliehal iba na deklarácie odsúdeného o tom, že chce po prepustení na slobodu viesť riadny život, no na druhej strane nebral dostatočne do úvahy jeho správanie sa v minulosti.“

18. Krajský súd vo vyššie citovanom uznesení ďalej uviedol, že „...pri rozhodovaní o žiadosti o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, nemožno jeho predchádzajúce odsúdenia používať ako univerzálny dôvod na zamietnutie takejto žiadosti. Inými slovami povedané, jeho predchádzajúce odsúdenia nemôžu byť, sami osebe, dôvodom na zamietnutie žiadosti o podmienené prepustenie. Na druhej strane však treba kriticky zhodnotiť správanie sa odsúdeného v minulosti (ktoré je objektívne preukázané) a porovnať ho s jeho vyjadreniami, ktoré prednáša v procese rozhodovania o žiadosti o podmienené prepustenie. Sťažnostný súd v plnom rozsahu súhlasí s názorom prokurátora. Opakovanie násilnej trestnej činnosti odsúdeným a to aj po opakovanom výkone trestu odňatia slobody za takúto trestnú činnosť, respektíve spáchanie závažnejšej trestnej činnosti, než za akú už bol vo výkone trestu odňatia slobody, spochybňuje jeho vyjadrenia o zmene osobnosti a o sile jeho odhodlania viesť už len riadny život tak závažným spôsobom, že jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno vyhovieť. S rozumnou mierou istoty možno konštatovať, že jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody, je prejavom jeho prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a nie prejavom jeho trvalej vnútornej zmeny, ktorá by znamenala, že sa dá od neho reálne očakávať, že po prepustení na slobodu povedie riadny život.“

19. Napriek tomu, že od ostatného rozhodnutia krajského súdu uplynul cca. rok a pol, tak podľa názoru krajského súdu sa na vyššie uvedených záveroch doposiaľ nič zásadné nezmenilo. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života podľa názoru krajského súdu naďalej neumožňuje objektívnemu pozorovateľovi v súčasnosti prijať pozitívnu prognózu jeho

budúceho správania, teda prognózu vedenia života v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

20. Inak vyjadrené, naďalej nie je možné racionálne prezumovať, že u odsúdeného (napriek rozšíreniu vzdelania) bol doterajším výkonom trestu už v súčasnosti naplnený účel trestu. Uvedené je totiž negované očividným sklonom odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, ktorej sa dosiaľ dopustil už 6-krát, prevažne násilného charakteru, pričom k zmene jeho postoja nevedli ani doposiaľ vykonané tresty, čo nasvedčuje tomu, že si z predchádzajúcich odsúdení nevezal potrebné ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Aktuálne preto v jeho prípade podľa názoru krajského súdu naďalej prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

21. Nejde pritom o situáciu, že by návrh na podmienené prepustenie odsúdeného mal byť zamietnutý výhradne len na základe trestnej minulosti odsúdeného ako to naznačujú vo svojich vyjadreniach k sťažnosti prokurátora odsúdený a zástupca občianskeho združenia. Krajský súd totiž predmetný záver vyslovil po komplexnom posúdení všetkých relevantných faktorov, teda nielen s poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného, ale reflektoval aj na polepšenie odsúdeného počas pobytu vo väzení, no zohľadnil tiež vyššiu závažnosť spáchanej trestnej činnosti, za ktorú je vo výkone trestu (lúpež v kvalifikovanej skutkovej podstate) a tiež výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza na základe stredného rizika recidívy je v jeho prípade menej priaznivá.

22. Na prezentovaných záveroch nie sú spôsobilé podľa názoru krajského súdu nič zmeniť ani záruky ponúknuté zo strany občianskeho združenia, či prísľub zamestnania alebo prísľub bývania. Je totiž potrebné zdôrazniť, že v osobe odsúdeného ide o páchatela v prevažujúcej miere násilnej trestnej činnosti a nie páchatela majetkovej trestnej činnosti, u ktorého by získaním príslušnej pracovnej kvalifikácie (doplnením vzdelania) a/alebo vytvorením, resp. rozvíjaním pracovných návykov počas pobytu vo väzení a ponukou práce na slobode mohlo dôjsť k odstráneniu príčin páchanej trestnej činnosti a tým aj k priaznivej resocializačnej prognóze.

23. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.